

Wahayin Yesu Almasihu — Na Uku

Bayyana Tushen Annabci: Nazari a kan Ru'ya ta Yohanna da Hanyar Gaskiya

Jeff Pippenger

2023-08-21

“Saboda haka, a cikin binciken filin da kuma tona domin duwatsu masu daraja na gaskiya, ana gane taskoki boyayyu. Ba zato ba tsammani muna samun ma’adini mai daraja wanda ya kamata a tattara kuma a taskace shi. Kuma binciken ya kamata ya ci gaba. Har ya zuwa yanzu, babban bangare na taskar da aka gano ya kasance kusa da saman kasa, kuma an same ta cikin sauƙi. Sa’ad da ake gudanar da binciken yadda ya kamata, ana yin kowane ƙoƙari domin a kiyaye fahimta da zuciya masu tsabta. Sa’ad da ake barin hankali a buɗe kuma kullum yana binciken filin wahayi, za mu sami wadatattun ajiyoyin gaskiya.

“Za a bayyana tsafaffin gaskiya cikin sababbin bangarori, kuma za a bayyana gaskiyoyi da aka yi watsi da su a cikin binciken. An binne manyan gaskiyoyi a ƙarƙashin ƙaryace-ƙaryacen kuskure, amma mai bincike mai himma zai same su. Yayin da yake samu kuma yana buɗe taskar duwatsu masu daraja na gaskiya, ba sata ba ne; domin dukan waɗanda suke daraja waɗannan duwatsu masu tamani na iya mallakarsu, sa’an nan su ma suna da taska da za su buɗe wa wasu. Wanda yake bayarwa ba ya hana kansa wannan taska; domin yayin da yake bincikarta domin ya gabatar da ita ta irin hanyar da za ta jawo hankalin wasu, yakan sami sababbin taskoki...”

“Waɗanda suke tsayawa a gaban jama’a a matsayin malamai na gaskiya, ya kamata su yi kokawa da manyan jigogi. Kada su bata lokaci mai daraja suna magana a kan ƙananan batutuwa marasa muhimmanci. Bari su yi nazarin Kalmar, su kuma yi wa’azin Kalmar. Bari Kalmar ta kasance a hannunsu kamar takobi mai kaifi, mai kaifafa biyu. Bari ta ba da shaida ga gaskiyoyin da suka gabata, ta kuma nuna abin da zai kasance a nan gaba.

“Ƙarin haske zai haskaka a kan dukan manyan gaskiyoyin annabci, kuma za a gan su cikin sabo da kyalli, domin haskoki masu haske na Ranar Adalci za su haskaka dukan abu.”

Manuscript Releases, juzu’i na 1, 37–40.

Na gaskata cewa yanzu na riga na kafa isassun wakilce-wakilcen annabci ta wurin kasidun da suka gabata domin mu sami kyakkyawan mahallin tunani yayin da muka fara ci gaba cikin littafin Ru’ya ta Yohanna. Idan kana karanta waɗannan kasidu a yanar gizo, ina fata ka fahimta cewa an tsara kasidun a jere bisa ga kwanaki. Na fahimci cewa akwai waɗanda suke bin waɗannan kasidu da suka riga suka saba da mafi yawan abin da nake rabawa, kuma ina miƙa musu uzurina saboda yawan maimaitawa. Ina ƙoƙarin bayar da isasshen goyon bayan Littafi Mai Tsarki ga gaskiyar da muke mu’amala da ita, domin wanda yake sabon shiga ga ƙa’idodin da Future for America ke amfani da su ya fahimta kuma ya ci gaba da kasancewa tare da abin da ake gabatarwa, ko da yake yana iya rasa wani ɓangare na sabawa da waɗannan tunane-tunane da da yawa daga cikinmu muka riga muka sani.

Akwai wasu gaskiya masu karfi kwarai, waɗanda sai kwanan nan ban taɓa gane su ba, da aka buɗe a cikin littafin Ru'ya ta Yohanna. Da sauƙi zan iya kawai bayyana waɗannan gaskiya a bairar jama'a ba tare da na fara gina wata hujja ta goyon bayan annabci ba kafin in raba su, amma waɗannan gaskiya sababbi ne kwarai kuma masu matuƙar muhimmanci, har ban yarda in raba su ba tare da wani tushe da zan dora su a kai ba, waɗanda na gaskata ana wakiltar su a matsayin buɗewar hatimin Ru'ya ta Yohanna da ke faruwa dab da lokacin da kofar jinkai za ta rufe.

Sai ya ce mini, “Kada ka hatimce maganganun annabcin wannan littafi, gama lokaci ya yi kusa. Wanda yake marar adalci, bari yā ci gaba da zama marar adalci har yanzu; kuma mai ƙazanta, bari yā ci gaba da zama mai ƙazanta har yanzu; kuma wanda yake mai adalci, bari yā ci gaba da zama mai adalci har yanzu; kuma wanda yake mai tsarki, bari yā ci gaba da zama mai tsarki har yanzu.” Ru'ya ta Yohanna 22:10, 11.

Yesu ya gabatar da wata ƙa'ida game da koyar da gaskiya, wadda na gaskata tana aiki a nan. An kafa wannan ƙa'ida ne a cikin bayyana aikin Ruhu Mai Tsarki.

Kuma idan ya zo, zai gargadi duniya game da zunubi, da adalci, da shari'a: game da zunubi, domin ba su gaskata da ni ba; game da adalci, domin ina zuwa wurin Ubana, kuma ba za ku sāke ganina ba; game da shari'a, domin an yi wa shugaban wannan duniya hukunci. Har yanzu ina da abubuwa masu yawa da zan faɗa muku, amma ba za ku iya ɗaukarsu yanzu ba. Amma sa'ad da shi, Ruhun gaskiya, ya zo, zai shiryar da ku zuwa ga dukan gaskiya: gama ba zai yi magana daga kansa ba; amma duk abin da zai ji, shi ne zai faɗa: kuma zai nuna muku abubuwan da za su zo. Shi ne zai ɗaukaka ni: domin zai karɓa daga abin da yake nawa, ya kuma nuna muku shi. Yohanna 16:8–16.

Sa'ad da Almasihu ya ce, “Har yanzu ina da abubuwa da yawa da zan faɗa muku, amma ba ku iya ɗaukar su yanzu,” wannan yana ƙarfafa tabbaci na cewa yanzu akwai abubuwa masu yawa da za a raba, amma ya kamata da farko a sami wata hujja ta hankali wadda za a gina waɗannan gaskiyoyi a kanta. Da haka kuwa, ayoyin da suka gabata suna bayyana sakonnin mala'iku uku kamar yadda Ruhu Mai Tsarki yake wakilta wajen tsawata wa “duniya game da zunubi, da adalci, da hukunci.” Waɗannan sakonni uku su ne sakon gargadi na ƙarshe, saboda haka wannan nassi da yake bayyana aikin Ruhu Mai Tsarki shaida ce mai muhimmanci, domin yana jaddada cewa ana fahimtar sakon ne a hankali-a-hankali, kuma waɗanda suke da mai na Ruhu Mai Tsarki kaɗai ne suke fahimtarsa. Yahaya, a cikin littafin Ru'ya ta Yohanna, yana wakiltar ainihin wannan gaskiya sa'ad da yake bayyana cewa shi ɗan Adventist mai kiyaye Asabar na rana ta bakwai ne a ƙarshen duniya.

Na kasance cikin Ruhu a ranar Ubangiji, sai na ji a bayana wata babbar murya, kamar ta ƙaho. Ru'ya ta Yohanna 1:10.

Adventists na kwana ta bakwai a ƙarshen duniya waɗanda za su fahimci sakon da aka buɗe a cikin Ru'ya ta Yohanna za su yi haka ne domin suna “cikin Ruhu.” A cikin mahallin misalin da aka gaya mana cewa “yana kwatanta gogewar mutanen Adventist,” Yohanna budurwa mai hikima ce, gama yana da man Ruhun. Yana wakiltar budurwai masu hikima a ƙarshen duniya, waɗanda suke jin babbar murya “a bayansu.” “Muryar daga baya” gare shi ita ce Alpha da Omega kamar yadda aka bayyana a aya ta gaba kai tsaye, kuma muryar tana sanar da shi ya komo ga tsoffin hanyoyi ya yi

tafiya a cikinsu.

Ga abin da Ubangiji ya ce, Ku tsaya a hanyoyi, ku duba, ku tambayi tsoffin hanyoyi, inda hanya mai kyau take, ku yi tafiya a cikinta, za ku sami hutawa ga rayukanku. Amma suka ce, Ba za mu yi tafiya a cikinta ba. Irmiya 6:16.

“Hutun” da Irmiya yake nufi shi ne zubowar Ruhu Mai Tsarki a lokacin ruwan sama na karshen lokaci. A aya ta gaba Irmiya ya ba da misali na biyu game da budurwai marasa hikima waɗanda suka ki komawa ga tubalan asalin Adventism (tsoffin hanyoyi) su yi tafiya a cikinsu.

Na kuma sa masu tsaro a kanku, ina cewa, “Ku saurari karar kaho.” Amma suka ce, “Ba za mu saurara ba.” Irmiya 6:17.

Sa’ad da Yohanna ya ji murya a bayansa tana ja-gorantarsa zuwa ga tsofaffin hanyoyi ko ga tubalan kafuwar Adventism, muryar da ya ji kamar kaho ce. Ana isar da wannan murya ta wurin “masu tsaro” da Allah ya sa a kan Adventism. Uba Miller shi ne mai tsaron da ya busa karon gargadi a farkon Adventism a lokacin shelar mala’ika na farko mai sanar da budewar shari’a. Amma Yohanna musamman yana wakiltar waɗanda suke shelar sakon mala’ika na uku mai sanar da rufe shari’a. Yana wakiltar waɗanda suke komawa ga tubalan kafuwar da Allah ya kafa ta wurin aikin Miller.

Mun sha nuna sau da yawa cikin shekaru, (kuma ana iya same shi a cikin Allunan Habakkuk), cewa sakon mala’ika na fari, “ku ji tsoron Allah,” domin ya hukunta mutum game da zunubi ne, kuma sakon mala’ika na biyu shi ne inda ake bayyana adalci, sakon na uku kuma yana bayyana shari’a. Waɗannan su ne mata kai uku na mala’iku uku, haka kuma mata kai uku na aikin Ruhu Mai Tsarki. Waɗannan mata kai uku kuma ana wakilta su da haruffa uku na Ibrananci da suka kunshi kalmar Ibrananci wadda ake fassara da “gaskiya.” A cikin nassi daga Yohanna sha shida, Yesu yana magana ne game da aikin Ruhu Mai Tsarki wajen jagorantar mutanen Allah zuwa cikin “dukan gaskiya,” tare kuma da nuna musu “abubuwan da za su zo.” Duk da haka Yesu ya ce yana da “abubuwa masu yawa da zan gaya muku, amma ba za ku iya daukarsu yanzu ba.”

Ina fata kun fahimci wani bangare na muhimmancin kalmar Ibrananci da aka fassara da “gaskiya.” Gama yanzu ne kawai muka fara amfani da wannan alama a cikin nazarinmu. A cikin ayoyi uku na farko na Ru’ya ta Yohanna sura ta ɗaya an bayyana tsarin sadarwa tsakanin Allah da mutum. An bayyana shi tun ma kafin Ru’ya ta bayyana yanayi mai ninki uku na Allahntaka. Yana samun shaida ta biyu a cikin ayoyi na karshe na Ru’ya, kuma ta haka, bisa ga yin amfani da “layi bisa layi,” yana haifar da karin haske.

Sa’an nan idan muka kara Farawa 1:1–2:3, za mu sami shaidu na uku da kuma wani layin annabci da za a ɗora bisa layuka biyu na baya a farkon da kuma karshen Ru’ya ta Yohanna.

Sa’an nan mu kara alkawari na karshe a cikin Tsohon Alkawari wanda yake tantance Iliya mai zuwa, sai mu sami layukan annabci huɗu.

Sa’an nan mu kara sura ta fari ta Sabon Alkawari, kuma muna da layuka biyar da za mu haɗa wuri guda domin samar da sakon karshe da ake samu a cikin Littafi Mai Tsarki sa’ad da ake amfani da

ƙa'idar Alfa da Omega ga dukan layukan. Idan za mu kammala layuka biyar ɗin da muka riga muka tantance, ta wurin amfani da ƙa'idar a faɗin duka ga waɗannan layuka biyar, to, ya kamata mu sa ran ganin ƙarshen Matta da ƙarshen Yohanna suna ba da shaida ga irin wannan bayani ɗaya da dukan layukan annabci guda biyar na “na fari da na ƙarshe” da muke dubawa suke bayarwa.

Sakon da ake buɗe hatiminsa an kafa shi ne a cikin littafin Ru'ya ta Yohanna, sabili da haka shi ne ma'aunin nuni ga sauran layukan, daidai da Sister White tana sanar da mu cewa “dukan littattafan Littafi Mai Tsarki suna haɗuwa kuma suna ƙarewa a cikin Ru'ya ta Yohanna.” Sakon ayoyi uku na farko na littafin Ru'ya ta Yohanna suna bayyana tsarin da Allah yake amfani da shi wajen isar da maganarsa zuwa ga Yohanna domin ya rubuta ta kuma ya aika ta zuwa ga ikkilisiyoyi. Littafi na farko na Sabon Alkawari, kamar yadda aka riga aka lura, yana bayyana zuriyar Yesu Almasihu kuma yana farawa da wani muhimmin batu mai cike da bayani.

Littafin zuri'ar Yesu Almasihu, ɗan Dawuda, ɗan Ibrahim. Matiyu 1:1.

Yesu ya ƙare mu'amalarsa kai tsaye da Yahudawan masu gardama ta wurin rufe musu baki da batun “ɗan Dawuda,” batu ne da Yahudawa ba za su iya fahimtarsa ba sai dai idan sun fahimci ƙa'idar Littafi Mai Tsarki ta farawa da ƙarewa. Ba su fahimce ta ba, kuma yawancin Adventists ma ba su fahimta ba. Duk wanda yake son yin gardama a kan ƙa'idar tarihin da yake maimaita kansa yana nuna cewa bai fahimci cewa Isra'ila ta ɗa alama ce ta Isra'ila ta zamani ba, kuma rashin niyarsu ta gaskata wannan ƙa'ida shi ne daidai wannan rashin niyya da ta kasance a ƙarshen Isra'ila ta ɗa wajen fahimtar wannan ƙa'ida guda. Yesu ya wakilci wannan ƙa'ida a cikin wasarsa ta ƙarshe ga Yahudawa ta wurin juyar da hankalinsu zuwa ga warwarar yadda Ubangijin Dawuda kuma zai iya kasancewa ɗan Dawuda?

Yahaya sura ta ɗaya ta bayyana cewa tun fil'azal Kalma tana tare da Allah, kuma Kalmar Allah ce, kuma Kalmar ce ta halicci dukan abubuwa. Wannan kuwa, ba shakka, ya yi daidai da sauran jimlolon da muke nufi da su. Kuma idan muka yi la'akari da kalmomin ƙarshe a cikin bisharar Yahaya, za mu ga Bitrus, bayan ya ji Yesu yana bayyana yadda zai mutu, yana tambayar Yesu abin da zai faru da manzo Yahaya.

Bitrus kuwa, da ya gan shi, ya ce wa Yesu, Ubangiji, wannan mutum fa, me zai yi? Yesu ya ce masa, In na so ya zauna har in zo, me ya shafe ka da haka? ka bi ni. Sai wannan magana ta bazu a cikin 'yan'uwa, cewa almajirin nan ba zai mutu ba. Duk da haka Yesu bai ce masa, Ba zai mutu ba; sai dai, In na so ya zauna har in zo, me ya shafe ka da haka? Wannan shi ne almajirin nan wanda yake ba da shaida game da waɗannan abubuwa, kuma ya rubuta waɗannan abubuwa: kuma mun sani shaidarsa gaskiya ce. Akwai kuma waɗansu abubuwa da yawa waɗanda Yesu ya yi, waɗanda da a ce za a rubuta su, ɗaya bayan ɗaya, ina tsammani ko duniya kanta ba za ta iya ɗaukar littattafan da za a rubuta ba. Amin. Yohanna 21:21–25.

Bitrus yana so ya san yadda Yahaya zai mutu, ko ma ko Yahaya zai mutu. An maimaita amsar sau biyu a cikin wannan nassi sa'ad da Yesu ya faɗe ta, sa'an nan Yahaya ya sake maimaitawa, “In Ina so shi [Yahaya] ya zauna har in zo, mene ne wannan a gare ka?” Yahaya kuwa ya rayu har zuwa Zuwa ta Biyu na Yesu.

Za ku iya gani ko ku ji wannan “gaskiya” ne kadai idan kun gaskata da maimaituwar tarihi, kuma har ila yau, cewa tarihin da za a maimaita yana maimaituwa ne a karshen duniya. A karshen duniya ne Yahaya yake sa’ad da ya rubuta littafin Ru’ya ta Yohanna. Littafi na karshe a cikin bisharar Yahaya ya yi daidai da sauran layukan farko da karshe, gama yana ajiye Yahaya a cikin tarihin al’amuran da ke kaiwa ga Zuwa ta Biyu inda shi, yana wakiltar wadanda suke shelanta sakon gargadi na karshe, yake aika wannan sakon zuwa ga ikkilisiyoyi.

“A kwanakin Kiristoci na farko, Almasihu ya zo karo na biyu. Zuwansa na farko ya kasance a Baitalami, sa’ad da ya zo a matsayin jariri. Zuwansa na biyu kuwa ya kasance a Tsibirin Patmos, sa’ad da ya bayyana kansa cikin daukaka ga Yahaya Mai Wahayi, wanda ‘ya fadi a kafafunsa kamar matacce’ sa’ad da ya gan shi. Amma Almasihu ya karfafa shi domin ya iya jure wa ganin, sa’an nan kuma ya ba shi sako ya rubuta zuwa ga ikkilisiyoyin Asiya, wadanda sunayensu suke bayyana siffon kowace ikilisiya.”

“Haske da Almasihu ya bayyana wa bawansa annabi dominmu ne. A cikin wahayinsa an ba da sakonnin mala’iku uku, da kuma kwatancin mala’ikan da zai sauko daga sama da babban iko, yana haskaka duniya da daukakarsa. A cikinsa akwai gargadi game da muguntar da za ta wanzu a kwanaki na karshe, da kuma game da alamar dabbar. Ba wai kawai za mu karanta mu kuma fahimci wannan sako ba, amma za mu yi shelar sa ga duniya da sauti marar ruhani. Ta wurin gabatar da wadannan abubuwan da aka bayyana wa Yohanna, za mu iya tayar da mutane.” Manuscript Releases, juzu’i na 19, 41.

Karshen bisharar Yohanna ya bayyana tsarin isar da sako kamar yadda yake a ayoyi uku na farko na Ru’ya ta Yohanna, ta wurin sanya Yohanna a annabce cikin tarihin Zuwan na Biyu. Ta haka ne, ana amfani da “zuwa ta biyu” ta farko ta Yesu (Patmos) domin a kwatanta “zuwa ta biyu” tasa ta karshe. Wannan ya yi cikakkiyar daidaito da sauran layukan da muke dubawa, domin yana wakiltar Yohanna a karshen duniya, a Patmos inda ya karbi Ru’ya ta Yesu Almasihu. To, yaya game da karshen littafin Matiyu?

Sai almajiran nan goma sha daya suka tafi zuwa kasar Galili, zuwa kan dutsen da Yesu ya tsara musu. Da suka gan shi kuwa, sai suka yi masa sujada; amma wadansu suka yi shakka. Sai Yesu ya matso ya yi musu magana, yana cewa, An ba ni dukan iko a cikin sama da kuma a bisa kasa. Saboda haka ku tafi, ku almajirtar da dukan al’ummai, kuna yi musu baftisma cikin sunan Uba, da na Da, da na Ruhu Mai Tsarki: kuna koya musu su kiyaye dukan abubuwan da na umarce ku da su: ga shi kuwa, ni ina tare da ku kullum, har zuwa karshen duniya. Amin. Matiyu 28:16–20.

A cikin wannan sashe, an ba wa Yesu dukan iko, kuma wannan, ba shakka, zai kasance ikonSa na halitta. Sa’an nan kuma ya ba da umarni a yi baftisma cikin sunan Uba, da Da, da kuma Ruhu Mai Tsarki wanda ya yi motsi a bisan ruwa a Farawa ta daya, da ruhoi bakwai da suke gaban kursiyin Allah. Wannan sashe yana bayyana cewa ya kamata Kiristoci su gane mutanen uku na triyo na sama a matsayin halittu uku mabambanta. Karshen Matta yana kara wa layukan kamar yadda sauran shida suke yi.

“Kristi ya mai da baftisma alamar shiga cikin mulkinsa na ruhaniya. Ya mai da wannan sharadi tabbatacce wanda dole ne kowa ya bi, idan yana so a amince da shi a matsayin wanda yake

ƙarƙashin ikon Uba, da 'Da, da Ruhu Mai Tsarki. Kafin mutum ya sami gida a cikin ikkilisiya, kafin ya ketare mashigin mulkin Allah na ruhaniya, dole ne ya karɓi hatimin sunan allahntaka, 'Ubangiji shi ne adalcinmu.' Irmiya 23:6.

“Baftisma babban yin watsi ne mai tsanani ƙwarai da duniya. Waɗanda ake yi wa baftisma cikin suna uku na Uba, da 'Da, da Ruhu Mai Tsarki, tun a ƙofar shigarsu cikin rayuwar Kiristanci sukan bayyana a fili cewa sun bar bautar Shaidan, kuma sun zama 'yan gidan sarauta, 'ya'yan Sarkin sama. Sun yi biyayya ga umarnin nan, 'Ku fito daga cikinsu, ku rabu, ... kuma kada ku taɓa abu marar tsarki.' Kuma a kansu ne alkawarin nan yake cika, 'Zan karɓe ku, kuma zan zama Uba a gare ku, ku kuwa za ku zama mini 'ya'ya maza da mata, in ji Ubangiji Maɗaukaki.' 2 Korintiyawa 6:17, 18.”

“Yayin da Kiristoci suke miƙa kansu ga tsattsarkan bikin baftisma, Yana rubuta alkawarin da suke yi na kasancewa masu aminci gare Shi. Wannan alkawari shi ne rantsuwar biyayyarsu. Ana yi musu baftisma cikin sunan Uba da 'Da da Ruhu Mai Tsarki. Ta haka ne ake haɗa su da manyan iko uku na sama. Suna ɗaukar wa kansu alkawari su yi watsi da duniya kuma su kiyaye dokokin mulkin Allah. Daga wannan lokaci gaba, za su yi tafiya cikin sabuwar rayuwa. Ba za su ƙara bin al'adun mutane ba. Ba za su ƙara bin hanyoyin rashin gaskiya ba. Za su yi biyayya ga ƙa'idodin mulkin sama. Za su nemi ɗaukakar Allah. Idan suka kasance masu aminci ga alkawarinsu, za a tanada musu alheri da iko waɗanda za su ba su damar cika dukan adalci. 'Amma dukan waɗanda suka karɓe Shi, su ne Ya ba iko su zama 'ya'yan Allah, wato waɗanda suke ba da gaskiya ga sunansa.” Evangelism, 307.

Yesu yana bayyana ƙarshen ta wurin farkon a cikin Kalmarsa, gama Shi ne Kalmar, kuma Shi ne Alfa da Omega.

Haɗa waɗannan layuka bakwai tare yana gina cikakken hoto ƙwarai game da tsarin sadarwa tsakanin Allah da mutum, tare da wasu muhimman gaskiya masu matuƙar mahimmanci da sauran shaidu na “layuka” suka gabatar kuma suka tabbatar. “Layuka” bakwai na annabci masu wakiltar Alfa da Omega. Amma yaya game da littafin Malachi?

Littafin Malakai tsawatawa ce mai zafi ga firistoci marasa aminci a cikin Adventism. Ya buɗe da bayyana rukunai biyu na masu bauta a cikin Adventism a ƙarshen duniya.

Nauyin maganar Ubangiji ga Isra'ila ta bakin Malaki. Na ƙaunace ku, in ji Ubangiji. Duk da haka kuna cewa, Ta wace hanya ka ƙaunace mu? Ashe Isuwa ba ɗan'uan Yakubu ba ne? in ji Ubangiji: duk da haka na ƙaunaci Yakubu. Malaki 1:1, 2.

Malaki ya ƙara sanar da mu cewa rukuni biyu na masu ibada a ƙarshen duniya rukuni biyu ne na firistoci.

Yanzu fa, ya ku firistoci, wannan umarni naku ne. In ba za ku ji ba, in kuwa ba za ku sa shi a zuciya ba, domin ku ba da ɗaukaka ga sunana, in ji Ubangijin runduna, zan aika da la'ana a kanku, kuma zan la'anta albarkokinku; hakika, na riga na la'ance su, domin ba ku sa shi a zuciya ba. Malachi 2:1, 2.

Farkon littafin Malachi yana kwatanta sakon Laodicea da na Filadelfiya ta wurin nau'i biyu na firistoci. An umurci firistocin su "ji." Yohanna yana wakiltar firistocin da suke ji, kuma firist yana wakiltar zaɓaɓɓun mutanen alkawarin Allah. Sun riga sun kasance a farkashin la'ana, kuma za a saƙe la'anta su idan ba su "ji" ba, kuma idan "ba su" ko "ba za su" "sa shi a zuciya" ba.

Ku ma, kamar duwatsu masu rai, ana gina ku ku zama gida na ruhaniya, firistoci masu tsarki, domin ku miƙa hadayu na ruhaniya, karɓaɓɓu ga Allah ta wurin Yesu Almasihu. Saboda haka kuma a rubuce yake a cikin Nassi cewa, Ga shi, ina aza a Sihiyona babban dutsen kusurwa, zaɓaɓɓe, mai daraja: kuma duk mai ba da gaskiya gare shi ba za a kunyatar da shi ba. Saboda haka gare ku masu ba da gaskiya, shi mai daraja ne: amma ga marasa biyayya, dutsen da magina suka ƙi, shi ne aka mai da shugaban kusurwa, Kuma dutsen tuntube, da dutsen sabo, ga waɗanda suke tuntube a kan kalmar, suna marasa biyayya: wanda kuma aka ƙaddara musu. Amma ku kuwa zaɓaɓɓiyar al'umma ce, firistoci na sarauta, al'umma mai tsarki, jama'a ta musamman; domin ku bayyana yabon wanda ya kira ku daga duhu zuwa ga haskensa mai banmamaki: Waɗanda a dā ba jama'a ba ne, amma yanzu ku ne jama'ar Allah: waɗanda ba su sami jinkai ba, amma yanzu sun sami jinkai. 1 Bitrus 2:5–10.

Firistoci su ne mutanen Allah da ya zaɓa, waɗanda ake gwada su ta wurin "dutsen kusurwa" da ke cikin harsashin haikalin. Dutsen kusurwa shi ne abin da ake daidaita dukan sauran duwatsun harsashi da shi, kuma shi ne dutsen da ke ɗaukar nauyin dukan haikalin. Dutsen kusurwar Miller shi ne "sau bakwai" na Leviticus ashirin da shida. Dutsen kusurwa, ko kuma dutsen da magina suka ƙi, labari ne na gaskiya game da ginin haikalin, wanda aka bayyana dalla-dalla ƙwarai a cikin rubuce-rubucen Ruhun Annabci. Wani batu game da dutsen farko da aka ƙi shi ne, an ajiye shi gefe bayan an ƙi shi, kuma tun daga wannan lokaci maginan haikalin za su riƙa tuntube a kai a kai a kan dutsen kusurwar da aka ajiye gefe a cikin filin aikinsu. Ya kasance dutsen tuntube.

A cikin Malaki, Allah yana sanar da mugayen firistoci, waɗanda kuma aka sani da wawaye budurwan Laodikiya, cewa zai—kuma ya riga ya—"la'ance" su. Yana la'antar su domin ba za su "ji" ba kuma ba za su "dora" sakon Iliya a kan zukatansu ba. Sakon Iliya yana mai da zukan ubanni ga 'ya'ya, da zukan 'ya'ya kuma ga ubanni. Juya zukatansu yana wakiltar jin sakon Iliya na ubanni da 'ya'ya, wanda shi ne ƙa'idar farko da ƙarshe. Jin sakon na farko da ƙarshe bai isa ba; dole ne a dora shi a kan zuciya. Karɓar sakon Iliya shi ne dora shi a kan zuciya. Idan firist ba zai ji wannan ƙa'ida ba, za a la'ance shi.

Sun jawo la'ana a kansu ne lokacin da a shekara ta 1863 suka fara tsarin ƙin karɓar ainihin gaskiya ta farko ta tushe da Miller ya gano, kuma ba su yi kome ba sai ci gaba da wannan ƙin karɓar har zuwa wannan rana. Amma ko da yake la'ana mai ci gaba ta fara ne a shekara ta 1863, (gama sun riga sun zama waɗanda aka la'anta), la'anana da take a sigar lokaci mai zuwa tana faruwa ne sa'ad da aka tofar da su daga bakin Ubangiji a dokar Lahadi. Farkon Malaki yana misalta ƙarshe, gama ƙarshe yana wakiltar gargadi na ƙarshe da aka bayar ga firistoci masu hikima da marasa hikima. Masu hikima da marasa hikima a cikin Malaki an wakilta su a matsayin Isuwa da Yakubu. Dan'uwa na fari yana wakiltar alkawari ta wurin gadon ɗan fari na kasancewa ɗan fari haifaffe, a sabanin wani ƙaramin ɗan'uwa. Na fari yana kasancewa na farko, kuma ƙaramin yana kasancewa na ƙarshe.

A cikin Malakai, duka Isuwa da Yakubu Adventistocin Laodiceya ne, amma na karshen daga baya ya ji “muryar” Ubangiji, ya tuba, aka kuma canja masa suna zuwa Isra’ila. Babban, na fari, bai ji ba. Yakubu ya ji muryar Ubangiji a daren da ya yi mafarki ya ga mala’iku suna hawa suna sauka a kan tsani, mai wakiltar Almasihu. Yakubu yana wakiltar Adventistocin Laodiceya a karshen duniya wadanda ake tuba da su daga Laodiceyawa zuwa Filadelfiyawa sa’ad da suka fuskanci ayoyi uku na farko na Ru’ya ta Yohanna sura ta dāya, kamar yadda aka misalta ta wurin Yohanna da mafarkin Yakubu na tsanin da mala’iku ke hawa suke sauka. Wannan kwarewa tana nuna farkon tuba da sauyin Yakubu zuwa Isra’ila, wato Filadelfiyan. Karshen labarin tuban Yakubu kuwa shi ne lokacin da ya yi kokawa da Almasihu a Peniyel. Saboda haka, labarin gadon farin Yakubu ya fara ne a ayoyi uku na farko na Ru’ya ta Yohanna sura ta dāya lokacin da ake kwance hatimin sakon gargadi na karshe, kuma yana karewa ne a zamanin annoba bakwai na karshe, a lokacin wahala.

Dukkanin rukunan farawa da karewa huɗu, “layi bisa layi,” suna ba da shaida ga sakon Wahayin Yesu Almasihu. Tambayar ita ce ko firistoci marasa hikima za su ji ko kuwa ba za su ji ba.

Mai albarka ne wanda yake karantawa, da wadanda suke sauraron kalmomin wannan annabci, suke kuma kiyaye abubuwan da aka rubuta a cikinsa: gama lokaci ya yi kusa. Ru’ya ta Yohanna 1:3.

Firistoci masu hikima wadanda suke jin abin da Ruhu yake fada wa ikkilisiyoyi, suna jin sakon Iliya. Miller shi ne Iliya, kuma wadansu sun ji, amma wadansu kuma suka ki.

“An kai dubban mutane ga rungumar gaskiyar da William Miller ya yi wa’azi da ita, kuma aka tashe bayin Allah cikin ruhu da ikon Iliya domin su shelanta sakon. Kamar Yahaya, magabacin Yesu, wadanda suka yi wa’azin wannan sako mai tsanani sun ji tilas su sa gatari a gindin itacen, su kuma kira mutane su ba da ’ya’yan da suka dace da tuba. An tsara shaidarsu domin ta tayar da hankali kuma ta yi tasiri mai karfi a kan ikilisiyoyi, ta kuma bayyana ainihin halinsu. Kuma sa’ad da aka yi shelar gargadin nan mai tsanani na a guje wa fushin da ke zuwa, mutane da yawa da suke haɗe da ikilisiyoyi suka karɓi sakon warkarwa; suka ga koma-bayansu, kuma da hawaye masu zafi na tuba da matsananciyar azabar rai, suka kaskantar da kansu a gaban Allah. Kuma yayin da Ruhun Allah ya sauka a kansu, suka taimaka wajen daga wannan kira, ‘Ku ji tsoron Allah, ku kuma ba shi daukaka; gama sa’ar shari’arsa ta zo.’” Early Writings, 233.

An yi wa Miller misali da Iliya da kuma Yohanna Mai Baftisma, gama Yohanna Mai Baftisma ya shirya hanya domin zuwan Kristi na fari, kuma Miller ya shirya hanya domin Kristi ya shiga Wuri Mafi Tsarki na Wuri Mai Tsarki na sama a ranar 22 ga Oktoba, 1844. Malaki ya bayyana aikin Yohanna da na Miller kai tsaye.

Ga shi, zan aika manzona, kuma zai shirya hanya a gabana: Ubangiji kuwa, wanda kuke nema, zai zo haikalinsa farat dāya, wato manzon alkawari, wanda kuke jin dadinsa: ga shi, zai zo, in ji Ubangijin runduna. Amma wa zai iya jure ranar zuwansa? kuma wa zai tsaya sa’ad da ya bayyana? gama yana kama da wutar mataci, kuma kamar sabulun mai wanki: Kuma zai zauna kamar mai tacewa da mai tsarkake azurfa: zai kuma tsarkake ’ya’yan Lawi, ya kuma tsarkake su kamar zinariya da azurfa, domin su miƙa wa Ubangiji hadaya cikin adalci. Sa’an nan

hadayar Yahuza da ta Urushalima za ta zama abin karɓa ga Ubangiji, kamar a zamanin dā, kamar kuma a shekarun da suka shudē. Kuma zan zo kusa gare ku domin shari'a; zan kuma zama shaida mai sauri a kan masu sihiri, da masu zina, da masu rantsuwar karya, da waɗanda suke kuntata wa ma'aikaci hakkinsa a cikin ladarsa, da gwauruwa, da maraya, da waɗanda suke karkatar da baƙo daga hakkinsa, kuma ba sa tsorona, in ji Ubangijin runduna. Gama ni ne Ubangiji, ba ni canzawa; saboda haka ku 'ya'yan Yakubu ba a hallaka ku ba. Malakai 3:1–6.

A matsayin “mai tsaro” ga tarihinsa, aikin Miller ya wakilta daga harsashin haikali. Aikinsa a farkon dole ne ya zama kwatancin wani aiki da yake wakiltar kammala haikali. Wannan aiki na karshe yana bukatar wani mai tsaro ya ba kakaki wani tabbataccen sauti. Miller da sakon mala'ika na fari sun shelanta budewar shari'a, kuma mai tsaron da Miller yake misalta wa a karshen Adventism zai shelanta rufewar shari'a.

A cikin Malakai Ubangiji ya yi alkawarin kawo hukunci “a kan masu sihiri, da a kan mazinata, da a kan masu rantsuwar karya, da a kan waɗanda suke zaluntar ɗan haya a hakkinsa na albashi, da gwauruwa, da maraya, da waɗanda suke karkatar da baƙo daga hakkinsa, kuma ba sa jin tsorona.” Waɗanda ake fayyacewa a nan su ne waɗanda “ba sa jin tsoron” “Ubangijin runduna.” William Miller shi ne manzon mala'ika na fari wanda yake kira ga mutane su “ji tsoron Allah.” Kin karɓar tushe-tushen bangaskiya shi ne kin jin tsoron Allah.

Gama, ga shi, rana tana zuwa, wadda za ta kone kamar tanda; kuma dukan masu girman kai, i, da dukan masu aikata mugunta, za su zama faikayi: kuma ranar da take zuwa za ta cinye su, in ji Ubangiji Mai Runduna, har ba za ta bar musu saiwa ko reshe ba. Amma gare ku masu tsoron sunana, Rana ta adalci za ta fito da waraka a fikafikanta; kuma za ku fita, ku yi girma kamar 'yan maruƙa na garke. Kuma za ku tattake mugaye; gama za su zama toka a farkashin tafiƙafafunku a ranar da zan yi wannan, in ji Ubangiji Mai Runduna. Ku tuna da shari'ar Musa bawana, wadda na umarce shi da ita a Horeb domin dukan Isra'ila, tare da farillai da hukunce-hukunce. Ga shi, zan aiko muku da Iliya annabi kafin zuwan babbar rana mai ban tsoro ta Ubangiji: Kuma shi zai mai da zuciyar ubanni ga 'ya'yansu, da zuciyar 'ya'ya ga ubanninsu, kada in zo in bugi ƙasa da la'ana. Malachi 4:1–6.

- Farkon Littafi Mai Tsarki (Farawa) da karshen Littafi Mai Tsarki (Ru'ya ta Yohanna).
- Farkon Tsohon Alkawari (Farawa) da karshen Tsohon Alkawari (Malaki).
- Farkon Sabon Alkawari (Mattiyu) da karshen Sabon Alkawari (kuma Wahayin Yahaya).
- Farkon shaidar Yohanna (Bisharar Yohanna) da karshen shaidar Yohanna (kuma Ru'ya ta Yohanna).
- Farkon Malaki da karshen Malaki.
- Farkon Bisharar Matiyu da karshen Bisharar Matiyu.
- Farkon Bisharar Yohanna da karshen Bisharar Yohanna.
- Farkon bisharori huɗu da karshen bisharori huɗu.

Sa'ad da muka cire farkon ko karshen annabci da aka ambata fiye da sau ɗaya, sai ya zama layukan annabci takwas waɗanda za a tattaro wuri guda a dora su a kan ayoyi uku na farkon Ru'ya ta Yohanna. To, yaya game da karshen Farawa?

Surar Farawa ta hamsin ta kare da mutuwar Yusufu.

Saboda haka Yusuf ya rasu, yana da shekaru dāri da goma; suka kuma yi masa kamshi, aka sa shi a cikin akwatin gawa a Masar. Farawa 50:26.

Babi na arba'in da takwas ya bayyana mutuwar Yakubu. Kasancewar mutuwar Yakubu ta zo da farko a babi na arba'in da takwas, wadda ta kai ga mutuwar Yusuf a ayoyin rufe na babi na hamsin, yana dōra hatimin Alfa da Omega a kan babobi uku na karshe na Farawa a matsayin karshen littafin Farawa.

Ana amfani da waɗannan mutuwa biyu a matsayin alamomi na farkon da karshen bautar Isra'ila a Masar. A farkon, aka mayar da jikin Yakubu domin a binne shi tare da kakanninsa, kuma sa'ad da Musa ya fito daga Masar, ya kawo kasusuwan Yusuf domin a binne su a wurin binne na kakanninsa.

Sai Musa ya dauki kasusuwan Yusufu tare da shi; gama ya rantsar da 'ya'yan Isra'ila kwarai, yana cewa, Lalle ne Allah zai ziyarce ku; kuma za ku dauke kasusuwana daga nan tare da ku. Fitowa 13:19.

Karshen Farawa shi ne surori uku na karshe. A cikin sura ta arba'in da takwas, Yakubu (Isra'ila) ya furta albarkatu a kan 'ya'yansa maza goma sha biyu, waɗanda aka bayyana kai tsaye a matsayin annabce-annabce game da abin da zai faru da waɗannan kabilu goma sha biyu a cikin “kwanaki na karshe” na hukuncin bincike.

Sai Yakubu ya kira 'ya'yansa, ya ce, “Ku taru wuri guda, domin in faɗa muku abin da zai same ku a kwanaki na karshe. Ku taru wuri guda, ku saurara, ya ku 'ya'yan Yakubu; ku kasa kunne ga Isra'ila mahaifinku.” Farawa 49:1, 2.

A cikin “kwanaki na karshe” na shari'ar bincike Ubangiji ya yi alkawari zai tattara 'ya'yansa maza goma sha biyu, waɗanda ake wakilta da dubu dāri da arba'in da huɗu a cikin littafin Ru'ya ta Yohanna. Waɗannan su ne waɗanda Yohanna ya wakilta a cikin littafin Ru'ya ta Yohanna. Ana tattara su ta wurin kira daga Yakubu, kiran daga tarihin farkonsu wanda aka gaya musu su “ji,” kuma su “saurara” gare shi. A cikin kwanaki na karshe, waɗanda 'ya'yan Yakubu suka kasance alama ta su “suna ji” saƙo kuma “suna saurara” ko kuwa kamar yadda Yohanna ya ce “suna kiyaye” waɗannan abubuwan da aka rubuta a ciki. Kira ne daga uba zuwa ga 'ya'ya, saƙon Iliya ne. Waɗanda aka kira ana kiransu “'ya'yan Yakubu,” kuma su ma za su “saurari Isra'ila” ubansu.

Isuwa da Yakubu a cikin Malaki suna wakiltar budurwai masu hikima da marasa hikima. Kiran yana fitowa daga mahaifinsu Yakubu da mahaifinsu Isra'ila, yana nuna cewa sa'ad da aka yi kira na karshe kowa Adventist na Laodikiya ne, kuma zaɓin an sa a hannunsu kansu ko su zama dān Yakubu, mai ruɗi, ko Isra'ila, mai nasara. Abin da yake ba su damar yin zaɓi shi ne ikon halitta da ke cikin saƙon. Idan aka karanta saƙon, aka ji shi, aka kuma kiyaye shi, to ta wurin daidai wannan ikon halitta wanda ya kawo dukan abubuwa cikin wanzuwa za a canja su su zama dān Isra'ila. Kin ji kuwa, shi ne riƙe gogewar Yakubu, mai ruɗi.

Kiran taruwa na Yakubu, wanda kuma shi ne kiran taruwa na sakon da aka buɗe a Ru'ya ta Yohanna, alama ce mai muhimmanci da ya kamata a fahimta. “Lokuta bakwai” na Littafin Firistoci sura ta ashirin da shida yana koyar da cewa babu wani taruwa sai an riga an yi warwatsewa tun da farko. Mutane dubu ɗari da arba'in da huɗu su ne waɗanda aka warwatsa tun kafin kiran ya zo. Ana ci gaba da nuna wannan gaskiya sau da yawa a cikin Littafi Mai Tsarki.

Ku ji maganar Ubangiji, ya ku al'ummai, ku shelanta ta cikin tsibiran da ke nesa, ku ce, Shi wanda ya warwatsa Isra'ila zai tattara shi, ya kuma kiyaye shi, kamar yadda makiyayi yake kiyaye garkensa. Irmiya 31:10.

Alkawarin da aka sāke sabuntawa tare da mutum dubu ɗari da arba'in da huɗu ya haɗa da alƙawarin cewa Allah zai rubuta dokarsa a kan zukatanmu. Amma waɗanda Ubangiji ya yi musu wannan aikin halitta tuni an riga an warwatsa su.

Sai maganar Ubangiji ta sāke zuwa gare ni, tana cewa, ‘Dan mutum, ‘yan’uwanka, har ma ‘yan’uwanka, mutanen danginka, da dukan gidan Isra'ila gaba ɗaya, su ne waɗanda mazaunan Urushalima suka ce musu, “Ku yi nesa da Ubangiji; gare mu aka ba wannan ƙasa ta zama gādo.” Saboda haka ka ce, Ga abin da Ubangiji Allah yana faɗa; Ko da yake na jefar da su can nesa a cikin al'ummai, ko da yake kuma na watsar da su cikin ƙasashe, duk da haka zan kasance a gare su kamar ƙaramin wuri mai tsarki a cikin ƙasashen da za su shiga. Saboda haka ka ce, Ga abin da Ubangiji Allah yana faɗa; Lalle zan tattara ku daga cikin al'ummai, in kuma tara ku daga cikin ƙasashen da aka watsar da ku, in ba ku ƙasar Isra'ila. Za su kuwa zo can, su kawar daga can dukan abubuwan ƙyama na ƙasar da dukan abubuwan bankyama nata. Zan kuma ba su zuciya guda, in sa sabon ruhu a cikinku; zan cire zuciyar dutse daga jikinsu, in ba su zuciyar nama. Ezekiel 11:14–19.

Har yanzu akwai ƙarin abin da ya kamata a faɗa game da taruwar dubu ɗari da arba'in da huɗu dangane da “warwatsuwar,” amma da fari muna bukatar mu tattaro nazarin sa hannun Alfa da Omega a cikin waɗannan nassoshi tara da muke la'akari da su.

An wakilta rukuni biyu a cikin surori uku na ƙarshe na Farawa. Akwai rukunin masu tawaye da kuma rukunin masu hikima. Dukkan rukunin biyu suna jin murya mai cewa, “Wannan ita ce hanya, ku bi ta,” amma rukuni ɗaya ya ƙi sauraron ƙarar ƙaho ya kuma yi tafiya cikin tsafaffin hanyoyi. An wakilta rukunin masu tawaye a cikin Farawa arba'in da takwas zuwa hamsin ta wurin ƙabila ta goma sha uku.

A farkon Isra'ila ta dā akwai kabilu goma sha uku, kuma a farkon Isra'ila ta zamani akwai almajirai goma sha uku. Almajirin nan ɗaya da aka bambanta da sauran almajirai goma sha biyu, (kamar yadda aka bambanta Efraim daga sauran kabilu) su duka biyun alamomi ne na tawaye. Sister White ta kira Yahuda kai tsaye budurwa marar hikima.

“Akwai ciyayar banza a tsakanin alkama, kuma za a ci gaba da kasancewarta har abada; wawaye budurwai suna tare da masu hikima, waɗanda ba su da mai a cikin tasoshinsu tare da fitilunsu. Akwai Yahuda mai kwaɗayi a cikin ikkilisiyar da Kristi ya kafa a duniya, kuma za a kasance da Yahudawa a cikin ikkilisiya a kowane mataki na tarihintar.” Signs of the Times, October 23, 1879.

Yahuda Iskariyoti budurwa marar hikima ce; shi ciyawa ce ta farya, kuma idan budurwa marar hikima ce, to kuma ɗan Laodikiya ne.

“Yanayin Ikilisiya da budurwai marasa hikima suke wakilta, ana kuma magana a kansa a matsayin yanayin Laodikiya.” Review and Herald, 19 ga Agusta, 1890.

’Ya’yan Yusuf biyu dukansu sun karɓi albarka daga Yakubu a sura ta arba’in da takwas ta Farawa, kuma daga wannan lokaci ake kiran su “rabin kabilu.” Ko rabin kabilu ne ko a’a, har yanzu kabilu ne. An maye gurbin Yahuda Iskariyoti da Matiyas domin ya cika wuri na sha biyu wanda a ɗa Yahuda Iskariyoti yake riƙe da shi. Yahuda almajiri ne, kuma a wannan ma’ana—akwai almajirai goma sha uku a ƙarshen Isra’ila ta ɗa, kamar yadda akwai kabilu goma sha uku a farkon.

Dan Yusufu, Ifraimu (ƙabila ta goma sha uku), ya zama alamar tawaye sa’ad da ƙabilu goma na arewa suka haɗu suka goyi bayan Yerobowam, suka kuma raba mulkin zuwa ƙabilu goma na arewa da ƙabilu biyu na kudu. Me ya sa nake bayyana Ifraimu ɗan Yusufu a matsayin alamar tawaye maimakon ɗan’uwansa Manassa? Tawayen da ake dangantawa da Ifraimu ya fara ne a sura ta arba’in da takwas, kafin Yakubu ya albarkaci ’ya’yansa maza goma sha biyu. A sura ta arba’in da takwas Yakubu ya fara albarkaci ’ya’yan Yusufu biyu. Domin Manassa shi ne ɗan fari, Yusufu yana sa ran cewa albarka ta fari a kan ’ya’yansa ya kamata ta sauka a kan Manassa, sai kuwa Yusufu ya tayar wa Yakubu da tawaye domin ya zaɓi Ifraimu.

Farkon Ifraimu a matsayin wakilin zaɓaɓɓun Allah yana ɗauke da shaidar tawaye, kuma ƙarshen Ifraimu shi ne warwatsuwar “sau bakwai” ta Littafin Firistoci ashirin da shida daga 723 BC har zuwa 1798. A 723 BC, ƙabilu goma na arewa, masarautar Ifraimu, (wadda kuma ake kira Isra’ila) sun karɓi mummunan rauni a matsayin masarauta ta annabcin Littafi Mai Tsarki. Wannan mummunan rauni ya fara wani annabcin lokaci da ya ƙare sa’ad da ikon papanci da masarautarsa suka karɓi mummunan rauni a 1798. Mummunan raunin ikon papanci a 1798 yana zama misali na faɗuwar Babila ta ƙarshe sa’ad da sarkin arewa zai “zo ga ƙarshensa ba tare da mai taimakonsa ba” a Daniyel sura ta goma sha ɗaya aya ta arba’in da biyar. Tawaye da faɗuwar Babila a kwanaki na ƙarshe an misalta su ta wurin tawaye da faɗuwar ikon papanci a 1798, wanda kuma aka misalta shi ta wurin tawaye da faɗuwar masarautar Ifraimu (Isra’ila) a 723 BC, wanda kuma aka misalta shi ta wurin tawayen Yusufu ga wahayi na annabci na ubansa kamar yadda aka bayyana a ƙarshen Farawa.

Tawayen da Ifraimu yake alama ce ta sa ya fara ne da tawayen ubansa (Yusufu) ga ubansa (Yakubu). A ƙarshe yana kaiwa ga tawayen kabilu goma na arewa, wanda kuma yake kaiwa ga “watsuwar da aka wakilta” a matsayin “sau bakwai” a cikin Littafin Firistoci ashirin da shida. Tsawon lokacin da aka watsa masarautar arewa ya kasu kashi biyu. Na farko yana ƙarewa a shekara ta 538, na gaba kuma yana ƙarewa a 1798, kuma dukkansu suna nuni ga sakon da aka warware hatiminsa jim kaɗan kafin ƙofar alheri ta rufe a cikin littafin Ru’ya ta Yohanna. Wannan sakon yana bayyana faɗuwar Babila ta ƙarshe. A kowane alamar hanya na tarihin annabcin Ifraimu ana yi wa tawaye alama. Haka kuma yake da tawayen almajiri na goma sha uku, Yahuza Iskariyoti. Waɗannan shaidu biyu ne daga cikin shaidun da suke bayyana lamba goma sha uku a matsayin alamar tawaye. Amma babu ɗaya daga cikin waɗannan tsarkakan gaskiyoyi da za a iya gane su

idan mutum bai tsaya a kan tubalan Adventism da aka gina a kan gaskiya ta farko da Miller ya gano da kuma gaskiya ta farko da Adventism ya yar da ita ba.

Karshen Farawa ya yi daidai da dukan sauran layukan da muka kasance muna nazari a kansu. A takaice:

A farkon farawa, Trinita na sama—Uba, Da, da Ruhu Mai Tsarki—sun shaida halittar sammai da kasa wadda Dan ne ya kammala, shi wanda kuma shi ne Kalman. Kalman ya zama hanyar sadarwa daga wurin Uba zuwa ga 'yan Adam, kuma Kalman shi ne kadai hanyar da 'yan Adam za su yi sadarwa da Uba. Sakon Uba Dan ne ya ba mala'ikan Jibrilu, wanda ya maye gurbin Lucifer (mai daukar haske) bayan tawayen Lucifer a sama. Jibrilu yana karɓar hasken, wato sakon, sannan ya isar da shi ga annabi, wanda shi ne tsattsarkan halitta da aka naɗa domin wuce sakon daga wurin Uba zuwa ga iyalin halitta da suka faɗi. Sakon da aka ba annabin ana rubuta shi, sa'an nan kuma a isar da shi ga 'yan Adam. A kowane mataki na tsarin sadarwar, sakon mai tsarki ne, kuma saboda wannan dalili annabawa, waɗanda su ne 'yan Adam faɗaɗɗu, dole ne su kasance masu tsarki. A daidai lokacin da aka mika saƙo mai tsarki a hannun 'yan Adam da suka faɗi, 'yan Adam suna da yiwuwar riƙe saƙo mai tsarki da hannaye marasa tsarkakewa. Saboda haka, hasken saƙo mai tsarki yana haifar da haske da duhu duka biyu. Lokacin da waɗanda suke cikin iyalin mutum da ya faɗi suka karɓi sakon, yana kunshe da daidai wannan ikon halitta da ya halicci dukan abubuwa, wato ikon da yake barata wannan halitta. Farkon tsarin sadarwar yana misalta karshensa. Saboda haka, idan aka ji sakon, aka karanta shi, aka kuma kiyaye shi, sakon yana saƙe halittar 'yan Adam da suka faɗi zuwa surar Dan.

Mai albarka ne wanda yake karantawa, da waɗanda suke jin maganganun wannan annabci, kuma suke kiyaye abubuwan da aka rubuta a cikinsa: gama lokaci ya yi kusa. Wahayin Yahaya 1:3.

Yahaya yana kwatanta ɗan Adam da ya faɗi a cikin “kwanaki na ƙarshe” na shari'ar bincike, waɗanda suke jin wata murya a bayansu, su juya domin su karɓi sakon da yake kaiwa ga abin da ya gabata. Waɗanda suka karɓa kuma suka mai da sakon ba wani ɓangare na rayuwarsu kadai ba, amma rayuwarsu gaba ɗaya, a nan take kuma a wancan lokaci ake barata su. A barata kuwa shi ne a mai da mutum mai tsarki. Sa'ad da waɗanda suka karanta kuma suka ji sakon da aka aiko daga wurin Uba, suka karɓi sakon kuma aka mai da su masu tsarki, to, wannan yana faruwa ne ta wurin ikon halitta da yake cikin sakon. Ikon halitta ne yake cika aikin baratar da mutane, sa'ad da mutane suka gaskata kamar yadda Ibrahim ya yi. Sakon yana umartar su su juya su saurari muryar da take bayansu, wadda take kaiwa ga tsofaffin hanyoyi, waɗanda su ne tushen gaskiyoyi. Sakon yana shirya da su zuwa cikin dukan gaskiya, kuma yayin da suke tafiya a cikin tsofaffin hanyoyi, suna tafiya ne a kan hanyar baratattu.

Amma hanyar masu adalci tana kamar haske mai walƙiya, wanda yake ƙara haskakawa ƙwarai har zuwa cikakkiyar rana. Hanyar mugaye kuwa kamar duhu take; ba su san abin da suke tuntube a kansa ba. Dana, ka kula da maganganuna; ka karkatar da kunnenka ga kalmomina. Kada su kau daga idanunka; ka kiyaye su a tsakiyar zuciyarka. Gama su rai ne ga waɗanda suka same su, da lafiya ga dukan jikinsu. Ka kiyaye zuciyarka da dukan himma; gama daga cikinta ne maɓuɓɓugan rai suke fitowa. Ka nisantar da karkatacciyar magana daga gare ka, ka

kuma jefar da mugayen leƙuna nesa da kai. Bari idanunka su dubi gaba kai tsaye, fatar idanunka kuma su kalli abin da yake gabanka daidai. Ka yi la'akari da tafarkin kafafunka, dukan hanyoyinka kuma su daidaitu. Kada ka karkata zuwa dama ko hagu; ka kawar da kafarka daga mugunta. Karin Magana 4:18–27.

Wadanda aka barata ta wurin sakon da aka isar suna tafiya a kan hanya wadda take wakiltar haske mai ci gaba da karuwa, amma wannan hasken din shi kansa yana sa hanyar miyagu ta kara yin duhu daidai gwargwado. Haske yana rarrabuwa da duhu. Ikon halitta wanda ya yi umarni a sami haske tun da fari yana haifar da wannan sakamako a kan 'yan Adam a karshe kamar yadda haske ya yi tun da fari. Rukunin da ya fi jin muryar da take daga baya, sabili da haka ya zaɓi ya bi hanyar da aka duhunta, “yana tuntuɓe” a Kalmarsa, gama suna tuntuɓe a kan dutsen harsashi, tsohon dutse tabbatacce da aka gwada. Muryar ita ce Alpha da Omega, kuma sa'ad da wadanda aka barata suka ji wadannan kalmomi suka karkatar da zukatansu zuwa ga wadannan kalmomi, sukan riƙe wadannan kalmomi a tsakiyar zukatansu, gama Alpha da Omega yana mai da zukatansu ga ubanni, (abin da ya shuɗe) kuma zukan ubannin suna nuni ga karshe.

Hanyar mai-adalci madaidaiciya ce: kai, mafi madaidaici, kana auna tafarkin mai-adalci. Hakika, a cikin hanyar shari'o'inka, ya Ubangiji, mun jira ka; marmarin ranmu yana ga sunanka, da kuma tunawarka. Da raina na yi marmarinka cikin dare; hakika, da ruhuna da yake a cikina zan neme ka da sassafe: gama sa'ad da shari'o'inka suke a cikin duniya, mazaunan duniya za su koyi adalci. Ishaya 26:7–9.

Allah yana auna, ko kuma yana shari'anta, wadanda suke tafiya a hanyar masu adalci, kuma yana yin haka ne a cikin “kwanaki na karshe” sa'ad da hukuncinsa yake a cikin kasa. Masu adalci su ne wadanda suka jira Ubangiji, a cikin lokacin jinkiri a cikin misalin budurwai goma. Muradin wadanda suke tafiya a tafarkin kara ilimi shi ne su sami fahimta mai girma da kari game da sunan Allah, wato halinsa. Wadanda suka jira Ubangijinsu su ne wadanda suke shelar sakon gargadi na karshe, gama su ne wadanda suke shelar Kiran Tsakar Dare, wanda hakika shi ne sakon farko na ciki na Ru'ya ta Yohanna goma sha takwas, wanda saƙo na biyu, na waje, yake bi bayansa.

Bayan wadannan abubuwa, na ga wani mala'ika ya sauko daga sama, yana da iko mai girma; kasa kuwa ta haskaka da daukarsa. Sai ya yi kira da karfi da murya mai karfi, yana cewa, Babili mai girma ta fadi, ta fadi, ta zama mazaunin aljanu, da mafakar kowane ruhu mai kazaɓa, da kejin kowane tsuntsu marar tsarki abin kyama. Gama dukan al'ummai sun sha daga ruwan inabin fushin fasikancinta, sarakunan duniya kuma sun yi fasikanci da ita, 'yan kasuwar duniya kuma sun arzuta ta wurin yalwar jin dadiɓa. Sai na ji wata murya daga sama tana cewa, Ku fito daga cikinta, ya mutanena, domin kada ku yi tarayya cikin zunubanta, kuma domin kada ku karɓi annobinta. Ru'ya ta Yohanna 18:1–4.

Sa'ad da mala'ikan Ru'ya ta Yohanna goma sha takwas ya sauko a ranar 11 ga Satumba, 2001, cocin Adventist na Rana ta Bakwai ya fi kiran karshe da aka yi masa na komawa ga tsafaffin hanyoyi. Sa'an nan ya daina zama karon Furotesta na gaskiya a cikin Amurka. A wancan lokaci ne aka fara aiwatar da wani tsarin gwaji domin wadanda suka zaɓi su dauki sakon wannan murya mai karfi su ci shi, kamar yadda aka misalta da Yohanna lokacin da mala'ikan Ru'ya ta Yohanna goma ya sauko a farkon Adventism a ranar 11 ga Agusta, 1840. Al'ummar ruhaniya da ta dauki alkyabba

ta Furotesta na gaskiya sa'ad da aka ki sakon mala'ika na fari, sai ta bi sawun Furotesta mai ridda a farkon Adventism.

Sa'an nan aka ba waɗanda suka karɓi sakon da ke cikin ƙaramin littafin da yake a hannun mala'ikan cikin Ru'ya ta Yohanna goma, ƙahon Furotesta na gaskiya. Aikin gwaji a farkon Adventism daga 1840 har zuwa 1844 yana wakiltar aikin gwaji a ƙarshen Adventism daga Satumba 11, 2001 har zuwa dokar Lahadi a Amurka. A cikin tarihin farko na 1840 zuwa 1844, da kuma aikin gwajin da ya fara a Satumba 11, 2001, ana nuna wani sauyin zamantakewar alkawari daga tsohuwar ƙungiyar masu bi da suka riƙe alƙyabbar Furotesta, zuwa ga sabuwar ƙungiyar masu bi waɗanda suka ɗauki alƙyabbar Furotesta na gaskiya.

Abu mafi muhimmanci ga la'akarinmu game da tafarkin waɗanda aka barata shi ne cewa a cikin wannan tarihin akwai wani baƙin ciki na rashin cika tsammani wanda ke nuna farkon lokacin jinkiri. Masu aminci suna jiran Ubangijinsu a wancan lokaci, wanda yake ƙarewa da buɗe hatimin sakon Kiran Tsakar Dare. Wannan tsari na gwaji a farkon Adventism ya ƙare sa'ad da sakon Kiran Tsakar Dare ya kammala a ranar 22 ga Oktoba, 1844. Tsarin gwaji a ƙarshe yana ƙarewa ga waɗanda Yohanna yake wakilta a lokacin dokar Lahadi a Amurka. Sakon Kiran Tsakar Dare a ƙarshe zai ƙare kamar yadda ya kasance a farkon, kuma a farkon Adventism an buɗe hatimin sakon Kiran Tsakar Dare tun kafin a rufe lokacin gwajin. Sakon Kiran Tsakar Dare a farkon yanzu ana buɗe hatiminsa a ƙarshe.

Budurwai masu hikima da aka barata suna shiga cikin alkawari da Allah sa'ad da mugayen budurwai marasa hikima suke shiga cikin alkawarin mutuwa.

Ga wanda Ya ce masa, “Wannan shi ne hutun da za ku sa mai gajiya ya huta; wannan kuma shi ne wartsakewa”; duk da haka ba su so su ji ba. Amma maganar Ubangiji ta zama a gare su umarni bisa umarni, umarni bisa umarni; layi bisa layi, layi bisa layi; kaɗan a nan, kaɗan a can; domin su tafi, su fāɗi da baya, a karya su, a kama su da tarko, a kuwa cefke su. Saboda haka ku ji maganar Ubangiji, ku mutane masu reni, masu mulkin wannan jama'a da ke cikin Urushalima. Domin kun ce, “Mun kulla alkawari da mutuwa, tare da lahira kuma mun yi yarjejeniya; sa'ad da bulalar ambaliya za ta ratsa, ba za ta zo kanmu ba: gama mun mai da karya mafakarmu, kuma a ƙarƙashin ruɗu mun boye kanmu.” Saboda haka haka Ubangiji Allah yana cewa, “Duba, na aza a Sihiyona dutse domin tushe, gwadadden dutse, dutsen kusurwa mai daraja, tabbataccen tushe: wanda ya gaskata ba zai yi gaggawa ba.” Ishaya 28:12–16.

Masu barata suna ɗaukar sakon tsarki na Kukan Tsakar Dare zuwa ga ikilisiya, kuma daga nan sai su yi shelar sakon murya ta biyu yayinda suke kira ga 'yan Adam su fito daga Babila.

“Saboda haka a cikin aikin ƙarshe na gargadin duniya, ana yin kiraye-kiraye biyu mabambanta ga ikkilisiyoyi. Sakon mala'ika na biyu shi ne, ‘Babila ta fāɗi, ta fāɗi, wannan babban birni, domin ta sa dukan al'ummai suka sha ruwan inabin fushin fasikancinta.’ Kuma a cikin ƙara mai ƙarfi ta sakon mala'ika na uku, ana jin wata murya daga sama tana cewa, ‘Ku fito daga cikinta, mutanena, domin kada ku yi tarayya cikin zunubanta, kuma kada ku karɓi annobanta. Gama zunubanta sun kai har sama, kuma Allah ya tuna da mugayen ayyukanta.’” Review and

Herald, December 6, 1892.

Wadanda suka fito daga Babila suka kuma haɗu da wadanda suke tafiya a kan hanyar masu adalci, ana karɓarsu cikin garke ta wurin ruwan baftisma wanda sunan uku-cikin-dayan na sama yake wakilta. Masu barata, ko dai wadanda a halin yanzu suke jin sakon da aka isar wa Yohanna a Patmos ne, ko kuwa wadanda daga baya aka kira su su fito daga Babila, duka ana baratar da su ne ta wurin karɓar Ruhu Mai Tsarki. Wannan haɗuwar allahntakar Ruhu Mai Tsarki da mutuntakar ɗan adam an cika ta, kamar yadda aka kafa a matsayin misali sa'ad da Almasihu ya dauki halin ɗan adam a kansa. Mutum dubu ɗari da arba'in da huɗu an wakilta su a cikin shaidu biyu, 'ya'yan Yakubu goma sha biyu da almajiran goma sha biyu. Ana wakiltar mugaye da kabila ta goma sha uku da almajiri na goma sha uku. Duka "gomsha-ukun" a kowace irin wannan wakilci an kira su su zama firistoci ga Allah, kuma wadanda suka ki wannan kira ana wakiltarsu da Isuwa, alhali kuwa kanensa Yakubu yana wakiltar wadanda suka karɓi kiran. Isuwa da Yakubu dukansu suna wakiltar Adventistocin Rana ta Bakwai na Laodikiya a karshen duniya. Wani rukuni yana karɓar sako mai tsarki da aka isar ta wurin rubuce-rubucen annabin, kuma ana canja shi zuwa Isra'ila, alhali kuwa Isuwa yana riƙe da sunansa.

Hakika, akwai kari sosai a cikin wadannan layuka tara na Alfa da Omega, domin wannan takaitaccen takaitawa ne kawai na farko da farewa a cikin Maganar Allah.

Layuka tara na tarihi, masu wakiltar tarihohin annabci daga halitta har zuwa Zuwa ta Biyu. Dukkan wadannan layuka tara na annabci na mafari da karshe suna da alaƙa kai tsaye da ayoyi uku na farko na Ru'ya ta Yohanna sura ta uku. Wadannan ayoyi uku suna bayyana cewa Ru'uyar Yesu Almasihu, wadda aka buɗe hatiminta jim kaɗan kafin lokacin jarabawa ya fare, bayyanar ikon halittar Allah ce. Wane irin iko ne kuma zai iya gina irin wannan hadadden shaida mai sarkakiyar cudanya daga shaidu iri-iri, wadanda suka bayar da shaidarsu tun daga zamanin Musa har zuwa zamanin Yohanna mai Rubuta Ru'ya?

Ka cire takalmanka, gama wannan kasa mai tsarki ce.